

Make it happen

ESG upitnik Raiffeisen grupe

ESG upitnik Raiffeisen grupe

Uputstvo

Sadržaj

1. OSNOVE	3
1.1. STRUKTURA UPITNIKA	3
1.2. ŠEMA BOJA	3
1.3. INFO POLJA	4
1.4. KAKO ODGOVORITI NA PITANJA	4
1.4.a. Objašnjenja	4
1.4.b. Padajući meni	5
1.4.c. Opcioni komentari	5
2. POPUNJAVANJE UPITNIKA	6
2.1. OPŠTE INFORMACIJE	6
2.2. UPITNIK O ŽIVOTNOJ SREDINI	8
A. PROIZVODNJA	9
B. PROCESNE EMISIJE	9
C. EFEKAT STAKLENE BAŠTE	10
D. ENERGIJA	14
E. INTEZITET EMISIJA	14
F. EU TAKSONOMIJA	15
G. CIRKULARNA EKONOMIJA	17
H. POTROŠNJA VODE	18
I. FINANSIJSKI INSTRUMENTI VEZANI ZA ESG	18
2.3. POVRATNE INFORMACIJE	19
3. DODATNA POMOĆ	19

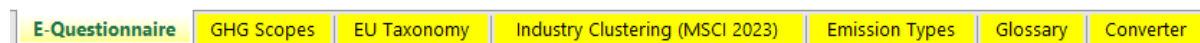
1. OSNOVE

Ekološki (E), socijalni (S) i upravljački (G) aspekti (ESG) će igrati sve važniju ulogu u poslovnom okruženju što takođe znači da će izveštavanje zasnovano na ESG podacima biti jedan od osnova za praćenje prelaska na održivu ekonomiju. **ESG upitnik Raiffeisen grupe** omogućava nam da što bolje razumemo uticaj Vaše kompanije na životnu sredinu i ovo **Uputstvo** će Vam pomoći da ga lakše popunite. U nastavku su najpre data pojašnjenja oko same strukture upitnika, a zatim i za postavljena pitanja.

1.1. STRUKTURA UPITNIKA

ESG upitnik nalazi se na prvom listu Excel dokumenta - „**E-Questionnaire**“. Ovde su navedena sva pitanja, zajedno sa dodatnim primerima i **info poljima** koja će Vas voditi kroz popunjavanje upitnika.

Ostali listovi Excel dokumenta sadrže definicije i pomoć sa određenim temama iz upitnika.

Ovi listovi su:

- **GHG Scopes (GHG obimi):** pruža informacije o tipovima i obimima emisija gasova sa efektom staklene bašte (GHG), zajedno sa linkom ka veb stranici kalkulatora ekvivalenata gasova sa efektom staklene bašte;
- **EU Taxonomy (EU taksonomija):** pojašnjava koncept taksonomije i sadrži primer izveštavanja usklađenog sa taksonomijom;
- **Industry Clustering (MSCI 2023) (grupisanje industrija, industrijski klasteri):** daje pregled mogućih industrijskih grupa kojima Vaša kompanija pripada prema Globalnom standardu klasifikacije industrije (GIC);
- **Emission Types (tipovi emisija):** daje detaljniji pregled različitih vrsta emisija (sa akcentom na procesnim emisijama u zelenoj boji) i njihovih izvora;
- **Glossary (rečnik):** pojašnjava termine relevantne za ESG;
- **Converter (konvertor):** tabela konverzije mernih jedinica koja se može koristiti za pretvaranje megavata (MWh) u gigadžule (GJ) i kilograma (Kg) u tone (T) koristeći unapred određene formule.

1.2. ŠEMA BOJA

U priloženom ESG upitniku naći ćete polja različitih boja koje imaju različita značenja:

SVETLO ZLATNA

- Svetlo zlatna polja sadrže pitanja na koja treba odgovoriti.
- **CRVENI TEKST:** crveni tekst ukazuje na dodatne informacije na koje treba obratiti posebnu pažnju kako bi pravilno odgovorili na pojedina pitanja.

BELA

- Bela polja služe za unos **odgovora** ili za opcione **komentare**. U ovo polje možete uneti tekst ili odabrati jedan odgovor iz padajućeg menija. Za dodatne informacije o popunjavanju tekstualnih polja pogledajte odeljak 1.4.

SVETLO SIVA

- Svetlo siva polja ne treba da popunjavate. Bela polja mogu postati siva u zavisnosti od Vašeg izbora u padajućem meniju. Za više informacija o popunjavanju tekstualnih polja pročitajte odeljak 1.4.

SVETLO PLAVA

- Svetlo plava polja označavaju primere, prečice do odgovarajućih polja sa informacijama (videti odeljak 1.3) koja će Vam pomoći da se krećete kroz popunjavanje upitnika.

ZELENA

- Ova boja naglašava naslov dva glavna dela **ESG upitnika**. Pored toga, označava dobrovoljno polje za **povratne informacije** na kraju upitnika koje možete da popunite unosom komentara.

1.3. INFO POLJA

Tokom popunjavanja upitnika naići ćete na plava polja sa dodatnim informacijama o određenoj temi. Pročitajte **info polje** pre nego što počnete da odgovarate na pitanja.

Na primer:

The diagram illustrates an example of an 'info polje' (info box) and a link to 'Emission Types'. On the left, a box titled 'Example:' contains text defining process emissions and fuel combustion emissions. On the right, a box titled 'Process emissions' and 'Fuel combustion emissions' shows icons of a factory and a well, respectively, with a '≠' symbol between them. Below these boxes is a link: 'For additional info about emission types - click here: [Emission Types](#)'. Two callout boxes point to the link: one says 'Plava polja sadrže detaljne definicije tehničkih pojmova i primere za bolje razumevanje navedenih pitanja.' and the other says 'Za dodatne informacije o temi kliknite na „Link” u info polju.'

Example:
Process emissions mean the emissions from (industrial) processes (e.g., cement production, ammonia production) involving chemical or physical transformations other than fuel combustion.
For example, the calcination of carbonates in a kiln during cement production or the oxidation of methane in an ammonia process results in the release of process CO2 emissions to the atmosphere.
Emissions from fuel combustion to provide process heat are not part of process emissions, whether the combustion is internal or external to the process equipment.
Process emissions are only relevant for certain industrial sectors, e.g. iron and steel production, cement production, petrochemical production, and nitric acid production, among others.
A list of sectors where process emissions are relevant is given e.g. in the GHG Protocol (p. 92 ff.) with respective also to Scope 1,2 and 3 emissions:

Process emissions
Emissions from (industrial) processes (physical/chemical transformations)

Fuel combustion emissions
Emissions emitted from combustion of a fossil fuel (e.g., coal, natural gas, petroleum products) or biomass feedstock (e.g., wood, landfill gas)

For additional info about emission types - click here: [Emission Types](#)

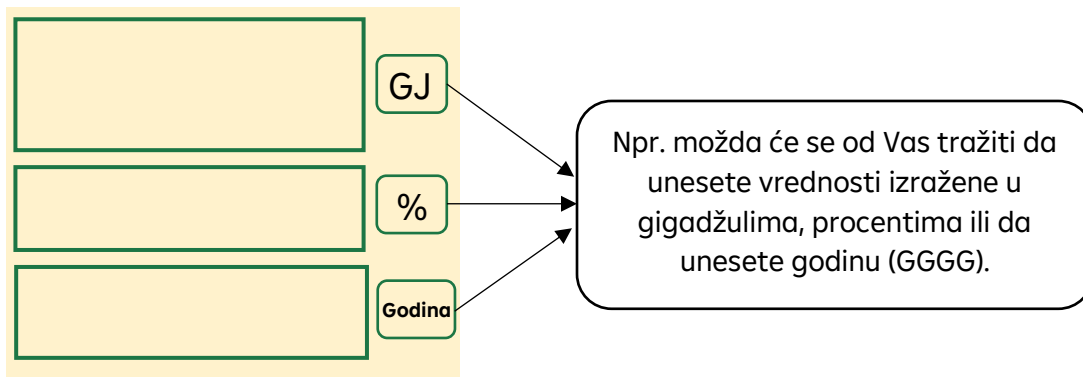
Plava polja sadrže detaljne **definicije tehničkih pojmova i primere** za bolje razumevanje navedenih pitanja.

Za dodatne informacije o temi kliknite na „[Link](#)” u info polju.

1.4. KAKO ODGOVORITI NA PITANJA

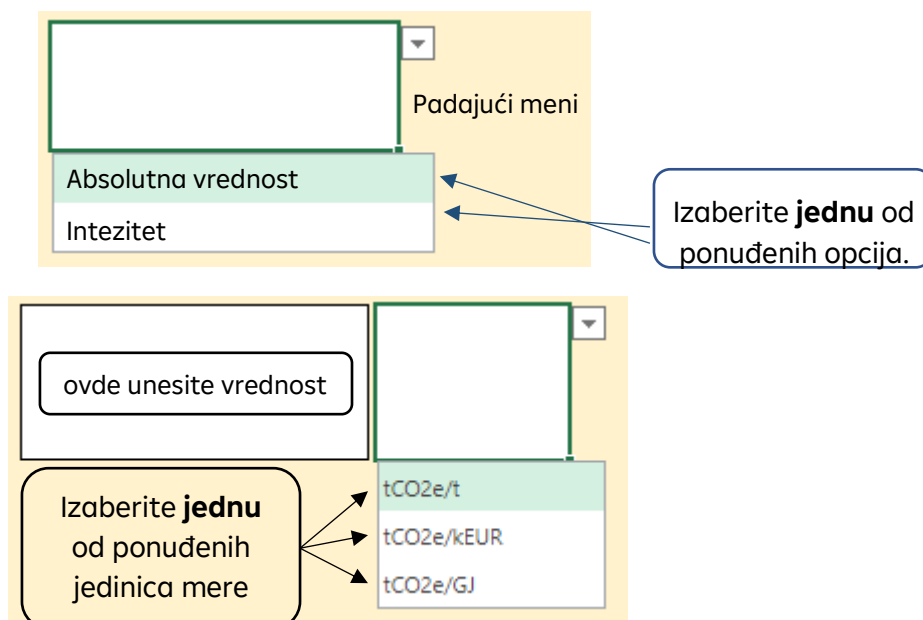
1.4.a. Objašnjenja

Prilikom popunjavanja podataka uvek pogledajte specifikacije na desnoj strani polja jer se može zahtevati unos podataka u određenoj jedinici mere.

1.4.b. Padajući meni

Prilikom popunjavanja upitnika naići ćete na nekoliko padajućih menija. Oni mogu da pruže opcije za podatak koji treba da pošaljete (prva slika) ili da ponude drugu jedinicu mere za vrednost koju ste naveli (druga slika).

- Padajući meni će uvek biti istaknut „padajućom listom“ na desnoj strani odgovarajućeg belog polja.

1.4.c. Opcioni komentari

Za svako pitanje u ESG upitniku možete dodati i opcione komentare.

KOMENTARI (opciono)

- Kod unosa komentara proverite da li se odnose na pravo pitanje/odgovor.

2. POPUNJAVANJE UPITNIKA

ESG upitnik je podeljen na dva glavna dela: **opšte informacije** i deo o **životnoj sredini**.

2.1. OPŠTE INFORMACIJE

Ovaj deo se sastoji od 6-8 pitanja o Vašoj kompaniji. Većina pitanja dolazi sa dodatnim pojašnjenjima ispod njih kako bi Vam pomogla da bolje razumete šta se traži (pogledajte sive tekstove u donjim prikazima).

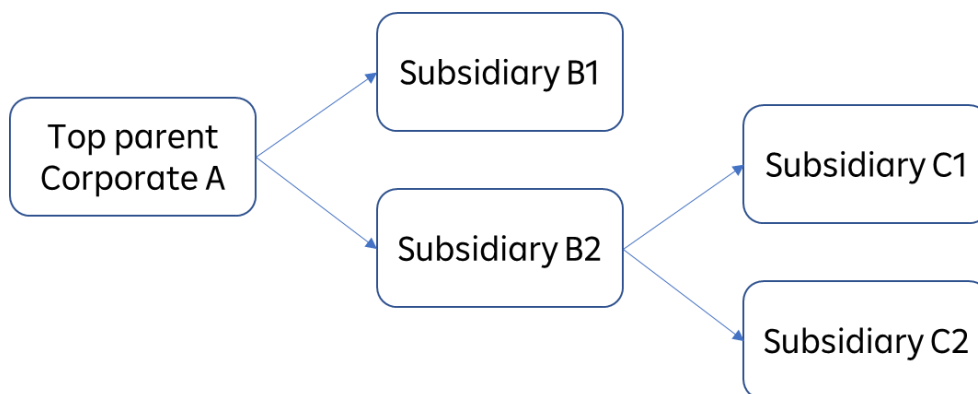
Imajte u vidu da će se odabirom jedne opcije sa padajućeg menija **ESG upitnik** prilagoditi zahtevima i karakteristikama Vaše kompanije i da će Vam prikazivati samo neophodna pitanja.

Q1 Da li izveštavate podatke **pojedinačne kompanije** (samostalno) ili na **grupnom nivou** (konsolidovano)?

konsolidovano

samostalno

- Kompanije mogu da izveštavaju na različitim nivoima: na **nivou grupe**, npr. A (Top Parent), na nivou **zavisnih društva grupe** (npr. B1, B2) ili na **individualnom/samostalnom nivou** (C1, C2). Na konsolidovanom nivou uvek se uzima u obzir glavno matično privredno društvo (A) ili zavisna društva grupe (group subsidiaries) (B1, B2). Obratite pažnju da precizno odredite konsolidovani nivo na kojem izveštavate (npr. Top parent ili Group Subsidiary).

- Primer 1: Vi ste (A) i izveštavate o konsolidovanim ciframa za celu grupu - izaberite opciju „konsolidovano“
  - Primer 2: Vi ste (C1) i izveštavate samo o ciframa na pojedinačnom nivou - izaberite opciju „samostalno“ (stand-alone)
  - Primer 3: Vi ste (B2) i izveštavate o konsolidovanim ciframa za sve podstrukture ispod B2 - izaberite opciju „konsolidovano“
- Ako izveštavate na „**Konsolidovanom**“ nivou, moraćete da popunite i pitanja Q2 i Q3.
  - **Pažnja:** nemojte prelaziti između konsolidovanog i samostalnog izveštavanja tokom popunjavanja upitnika. Ako izaberete da izveštavate na konsolidovanom nivou, ceo upitnik popunite sa podacima na konsolidovanom nivou.

Q2 **Ime grupe** za koju popunjavate upitnik

Q3 **Ime matične kompanije** na kojoj se bazira konsolidacija za grupu

- Ako umesto toga izaberete opciju „**Samostalno**“, ova dva poslednja polja biće siva i samo treba da navedete puno ime Vaše kompanije.

Q4 **Ime kompanije** (molimo uneti puno ime kompanije za koju se unose ESG podaci)

Q5 **LEI identifikator pravnog lica** matične kompanije - ili u slučaju samostalnog izveštavanja - kompanije (samo ako je LEI dostupan)

- LEI: identifikator pravnog lica (oznaka od 20 karaktera). Uvek koristite LEI za entitet koji prijavljujete. **Primer:** 9ZHRYM6F437SQJ6OUG95 za Raiffeisen Bank International AG.

Q6 Da li Vaša grupa (ili kompanija) ima obavezu **NFRD izveštavanja**?

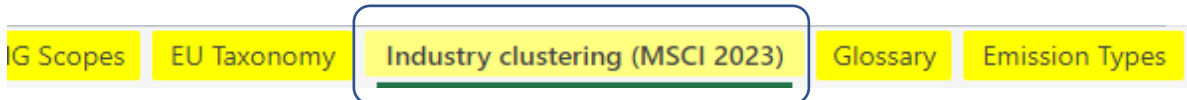
Da
Ne

- Direktiva o nefinansijskom izveštavanju (NFRD) obuhvata velika preduzeća sa više od 500 zaposlenih.

Q7 **Glavna industrija delatnosti Vaše kompanije (po GCIS)**, za detalje pogledati karticu grupisanje industrija (MSCI 2023)

Poljoprivreda
Auto industrija
Kapitalna dobra
Hemijska industrija
Komerijalne usluge
Građevinarstvo (materijal)
Energetika
Prehrambena industrija

- Da biste proverili „Grupu industrije“, kliknite na odgovarajući list Excel dokumenta:

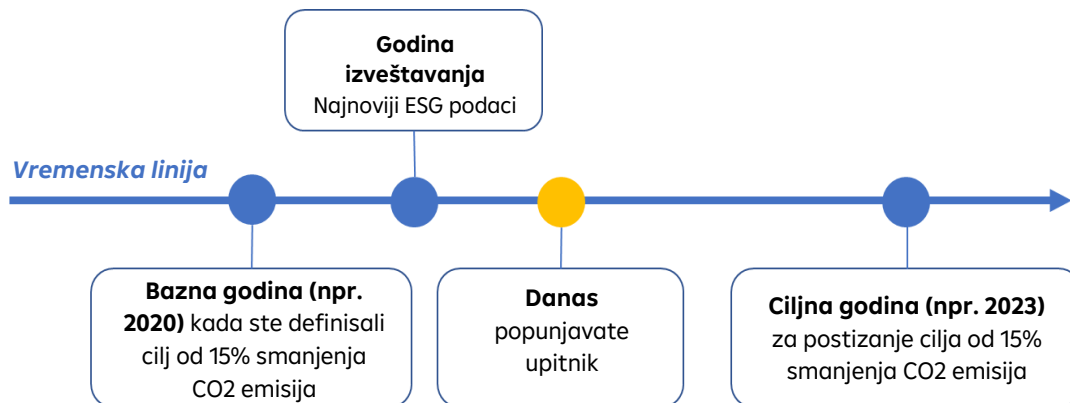

Q8 **Godina izveštavanja**

Izaberite godinu na koju se odnose Vaši ESG podaci. Ako se izveštajna godina odnosi na dve različite kalendarske godine (počev od npr. oktobra 2020. do kraja septembra 2021. godine), dostavljeni podaci treba da se dodele kalendarskoj godini u kojoj se nalazi glavni deo izveštajnog perioda.

2020
2021
2022

- Imajte na umu tri različite „specifikacije godine“ koje su relevantne za ovaj upitnik:
  - Godina izveštavanja:** godina za koju izveštavate. Ovo nije godina u kojoj se trenutno nalazite, već je godina za koju imate na raspolaganju svoje najnovije podatke. Ako se izveštajna godina odnosi na dve različite kalendarske godine (počev od npr. oktobra 2020. do kraja septembra 2021) dostavljeni podaci treba da se dodele kalendarskoj godini u kojoj se nalazi glavni deo izveštajnog perioda (u ovom primeru: 2021. godini). U Q5 od Vas se traži da izaberete godinu izveštavanja.
  - Bazna godina:** godina sa kojom se upoređuju vrednosti (emisije gasova sa efektom staklene bašte ili potrošnja energije) za ciljnu godinu.
  - Ciljna godina:** ovo je godina za koju ste postavili cilj za smanjenje emisije gasova sa efektom staklene baste (GHG) (ili potrošnje energije).

2.2. UPITNIK O ŽIVOTNOJ SREDINI

Drugi deo **ESG upitnika** odnosi se na aktuelne ekološke performanse Vaše kompanije. Ovaj odeljak je podeljen u 9 poglavlja, od kojih se svaki fokusira na određeni aspekt ESG-a. Poglavlja su sledeća:

- Proizvodnja,
- Procesne emisije,
- Efekat staklene bašte,
- Energija,
- Intezitet emisija,
- EU taksonomija,
- Cirkularna ekonomija,
- Potrošnja vode,
- Instrumenti održivog finansiranja.

U nastavku su dodatne informacije koje će Vam pomoći da popunite ovaj deo upitnika.

- Pažnja:** u slučaju da ste kompanija koja se bavi proizvodnjom potrebno je da odaberete samo svoju glavnu industriju (delatnost) za pitanja u poglavlju „Proizvodnja“! Za ostatak upitnika i za kompanije koje se ne bave proizvodnjom treba dati podatke o kompaniji u celosti.

A. PROIZVODNJA

U ovom poglavlju ćete popunjavati detalje o Vašoj proizvodnji u fizičkim vrednostima ili – ako nisu dostupne – u Vašoj dodatoj vrednosti.

Q9 **Proizvodnja** (alternativno dodata vrednost): unesite ukupnu proizvodnju Vaše glavne delatnosti. Alternativno, unesite celokupnu dodatu vrednost koju stvara Vaša delatnost.

--	--

- Dodata vrednost se može izračunati pomoću jedne od sledećih metoda:
  1. **Dodata vrednost** = prihodi od prodaje – troškovi robe i usluga nabavljenih od eksternih dobavljača
  2. **Dodata vrednost** = **Bruto dobit** (u američkom računovodstvu, često dostupna u godišnjem finansijskom izveštaju)
  3. **Dodata vrednost** = **Operativna dobit** = zarada pre kamate, poreza, amortizacije (EBITDA) + svi troškovi osoblja (uključujući plaćanja članovima uprave i odbora)

Q10	Glavna proizvodnja / udeo u prihodima? Unesite udeo prihoda Vaše glavne delatnosti kao procenat ukupnog prihoda		%
Q11	Udeo prihoda od zelene energije? Samo energija stvorena iz obnovljivih izvora		%
Q12	Udeo prihoda od uglja i proizvoda od uglja? Eksploatacija, rudarenje, ekstrakcija, distribucija ili rafinisanje čvrstog uglja i lignita		%
Q13	Udeo prihoda od sirove nafte i naftnih proizvoda? Eksploatacija, ekstrakcija, distribucija ili rafinisanje naftnih goriva		%
Q14	Prirodni gas i proizvodi od prirodnog gasa? Udeo prihoda, eksploracija, ekstrakcija, proizvodnja ili distribucija gasovitih goriva		%
Q15	Udeo od proizvodnje struje? Proizvodnja struje sa GHG intezitetom više od 100g CO2/KWh?		%
Q16	Udeo vozila nulte direktne emisije u Vašoj floti (električna, vodonik – ali isključujući hibridne pogone)?		%

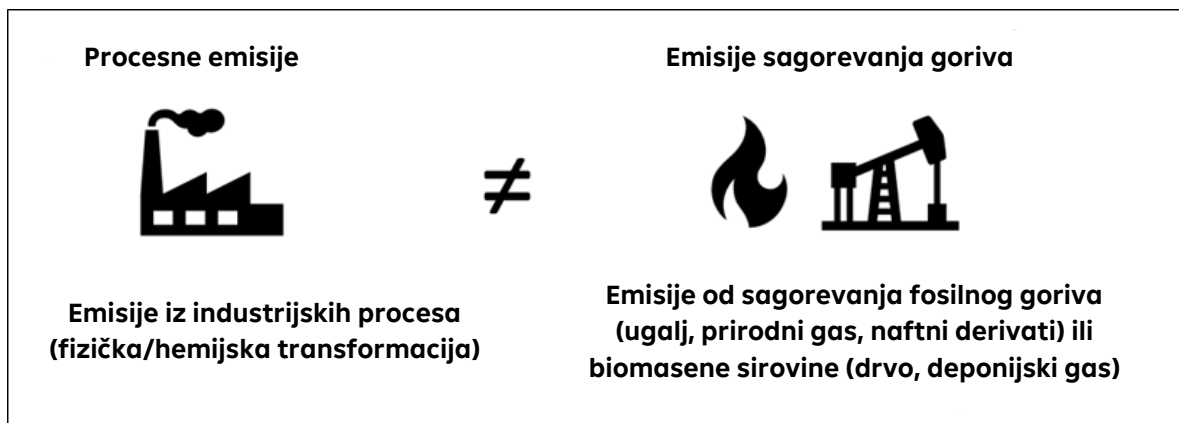
- Ovaj skup pitanja imaće siva polja u zavisnosti od glavne industrije kojoj Vaša grupa/kompanija pripada. Obavezno popunite ovo i sledeća poglavlja tek nakon što odgovorite na Q4.

B. PROCESNE EMISIJE

Procesne emisije odnose se na emisije iz industrijskih procesa (npr. proizvodnja cementa, proizvodnja amonijaka) koji uključuju hemijske ili fizičke transformacije osim sagorevanja goriva.

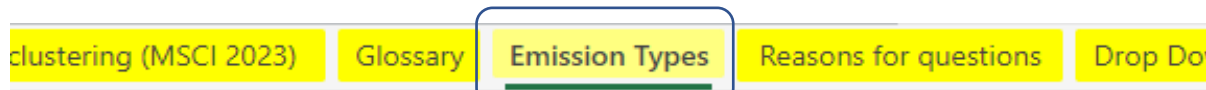
- **Na primer**, kalcinacija karbonata u peći tokom proizvodnje cementa rezultira ispuštanjem procesnih emisija CO₂ u atmosferu.

Emisije od sagorevanja goriva radi obezbeđivanja procesne toplote **NISU** deo procesnih emisija, bez obzira da li je sagorevanje unutrašnje ili spoljašnje u odnosu na procesnu opremu.

Procesne emisije su relevantne samo za određene industrijske sektore, npr. proizvodnja gvožđa i čelika, proizvodnja cementa, petrohemijska proizvodnja ili proizvodnja azotne kiseline, između ostalog.

- Spisak sektora u kojima su procesne emisije relevantne dat je u Protokolu o GHG (p. 92 ff.): [ghg-protocol-revised.pdf \(ghgprotocol.org\)](https://ghgprotocol.org)
- Takođe možete konsultovati list „Vrste emisija“ u Excel dokumentu.

Q17 Unesite najnovije podatke izračunate procesne emisije tCO₂e

C. EFEKAT STAKLENE BAŠTE

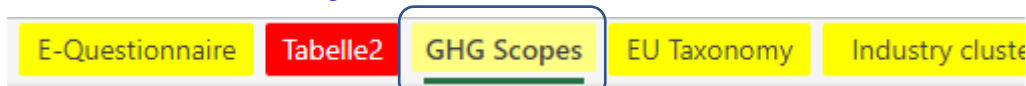
Emisije gasova sa efektom staklene bašte (GHG) su glavni faktor globalnog zagrevanja. Ovo poglavlje odnosi se pre svega na Vaše ciljeve smanjenja GHG emisija. Pitanja iz ovog poglavlja se izveštavaju na sledeći način:

Q18 Da li ste postavili ciljeve za smanjenje GHG emisija?

Da

Ne

- Za dodatne informacije o GHG ciljevima konsultujte odgovarajući list „**Obimi GHG emisija**“ pogledajte video tutorijal o različitim nivoima obima: [ESG corp upitnik - Raiffeisen banka a.d. Beograd](#)

Q19 Da li je smanjenje GHG emisija zasnovano na nauci?
Da li je cilj smanjenja GHG emisija u skladu sa ciljem inicijative zasnovane na nauci?

Da = cilj 1,5°C
 Da = dosta ispod cilja 2°C
 Da = cilj 2°C
 Ne = ali prati inicijativu zasnovanu na nauci
 Ne

- Ciljevi zasnovani na nauci su specifični ciljevi koje su postavile kompanije za smanjenje emisije gasova sa efektom staklene bašte u skladu sa najnovijom klimatskom naukom, pomažući da se efikasno reše klimatske promene.

Q20 Da li u sledeće 3 godine planirate postavljanje ciljeva zasnovanih na nauci?

Da
 Ne

- Ako već niste postavili ciljeve za smanjenje GHG emisija, pojaviće se gore navedeno polje.

Q21 Koja je Vaša bazna godina za praćenje smanjenja GHG emisija obima 1, 2, 3?
Uneti baznu godinu (u GGGG formatu) za cilj smanjenja GHG emisija

Q22 Koja je Vaša ciljna godina za praćenje smanjenja GHG emisija obima 1, 2, 3?
Uneti ciljnu godinu (u GGGG formatu) za cilj smanjenja GHG emisija

Q23 Kako su dostupni Vaši podaci o obimu GHG emisija?
Kakva je granularnost obima 1, 2, 3 emisija: odvojena ili konsolidovana?

Obimi 1, 2, 3 odvojeno
 Obimi 1, 2, 3 zajedno
 Obimi 1, 2 zajedno i obim 3 odvojeno

- Imajte na umu da je pitanje Q21 posebno bitno i da će odgovor na njega modifikovati naknadna pitanja:
  - Ako izaberete „Obim 1, 2, 3 odvojeno“ - relevantna pitanja su Q24-Q44
  - Ako izaberete „Obim 1, 2 zajedno a obim 3 odvojeno “ - relevantna pitanja su Q38-Q51
  - Ako izaberete „Obim 1, 2, 3 zajedno“ - relevantna pitanja su Q52-Q58
- Imajte na umu i specifičnosti za različite godine koje su date u Uputstvu na strani 7.

Q24 Da li imate podatke o obimu 1 GHG emisija (bazna i ciljna godina) u apsolutnim vrednostima ili u vrednostima intenziteta?
Odaberite da li se GHG emisije obima 1 u baznoj i ciljnoj godini odnose na apsolutni broj (tone ili CO2e) ili intezitet (tone ili CO2e/KWh).

Apsolutna vrednost
 Intezitet

- Termin **apsolutna vrednost** odnosi se na emisije gasova sa efektom staklene bašte na osnovu aktivnosti kompanije (tCO₂e), dok se **intenzitet** odnosi na apsolutne emisije gasova sa efektom staklene bašte na osnovu aktivnosti kompanije po fizičkoj ili ekonomskoj jedinici (npr. tCO₂e/tona proizvodnje).

U nastavku su data pitanja relevantna samo za opciju „Obim 1, 2, 3 odvojeno“ iz Q23.

<p>Q25 Koje su Vaše GHG emisije obima 1 u izveštajnoj godini? Naznačite ukupne direktne godišnje GHG emisije Vaše kompanije u obimu 1 u tonama CO2 ekvivalenta u izveštajnoj godini.</p>	<input type="text"/>	tCO2e
<p>Q26 Koje su Vaše GHG emisije obima 1 u baznoj godini? Naznačite ukupne direktne godišnje GHG emisije Vaše kompanije u obimu 1 u tonama CO2 ekvivalenta u baznoj godini.</p>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<p>Q27 Koji je Vaš cilj smanjenja GHG emisije u obimu 1?</p>	<input type="text"/>	%
<p>Q28 Koji deo GHG emisija u obima 1 bazne godine ulazi u ciljno smanjenje?</p>	<input type="text"/>	%
<p>Q29 Za koji deo aktivnosti relevantnih za GHG emisije obima 1 u izveštajnoj godini ste izračunali emisije za obim 1?</p>	<input type="text"/>	%
<p>Q30 Da li podatke za GHG emisije obima 1 proveravaju eksterni revizori?</p>	<input type="text"/>	Padajući meni
<p>Q31 Da li imate GHG emisije obima 2 (bazna i ciljna godina) u apsolutnim vrednostima ili u vrednostima inteziteta? Odabrati da li se emisije obima 2 u baznoj i ciljnoj godini odnose na apsolutni broj (npr. tone CO2e) ili intezitet (npr. tone CO2e/KWh).</p>	<input type="text"/>	Padajući meni
<p>Q32 Koje su GHG emisije obima 2 za izveštajnu godinu? Naznačite indirektnu godišnju GHG emisiju od kupljene ili nabavljene struje, toplote, pare ili hlađenja (obim 2) u tonama CO2 ekvivalenta (bazirano na tržištu ako je dostupno, ako ne onda bazirano na lokaciji) za izveštajnu godinu.</p>	<input type="text"/>	tCO2e
<p>Q33 Koje su GHG emisije obima 2 za baznu godinu? Naznačite indirektnu godišnju GHG emisiju od kupljene ili nabavljene struje, toplote, pare ili hlađenja (obim 2) u tonama CO2 ekvivalenta (bazirano na tržištu ako je dostupno, ako ne onda bazirano na lokaciji) za baznu godinu.</p>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<p>Q34 Koji je cilj smanjenja GHG emisija za obim 2?</p>	<input type="text"/>	%
<p>Q35 Koji deo GHG emisija obima 2 bazne godine ulazi u ciljno smanjenje?</p>	<input type="text"/>	%
<p>Q36 Za koji deo aktivnosti relevantnih za GHG emisije obima 2 u izveštajnoj godini ste izračunali emisije za obim 2?</p>	<input type="text"/>	%
<p>Q37 Da li podatke za GHG emisije obima 2 proveravaju eksterni revizori?</p>	<input type="text"/>	Padajući meni
<p>Q38 Da li imate GHG emisije obima 3 (bazna i ciljna godina) u apsolutnim vrednostima ili u vrednostima inteziteta? Odabrati da li se emisije obima 3 u baznoj i ciljnoj godini odnose na apsolutni broj (npr. tone CO2) ili intezitet (npr. tone CO2/KWh)?</p>	<input type="text"/>	Padajući meni
<p>Q39 Koje su GHG emisije obima 3 za izveštajnu godinu? Naznačite indirektnu godišnju GHG emisiju u CO2 tonama u Vašem vrednosnom lancu, nevezano za Vašu proizvodnju (od nabavljene robe do odlaganja prodatih proizvoda) u izveštajnoj godini.</p>	<input type="text"/>	tCO2e
<p>Q40 Koje su GHG emisije obima 3 za baznu godinu? Naznačite indirektnu godišnju GHG emisiju u CO2 tonama u Vašem vrednosnom lancu, nevezano za Vašu proizvodnju (od nabavljene robe do odlaganja prodatih proizvoda) u baznoj godini.</p>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<p>Q41 Koji je cilj smanjenja GHG emisija za obim 3?</p>	<input type="text"/>	%
<p>Q42 Koji deo GHG emisija obima 3 bazne godine ulazi u ciljno smanjenje?</p>	<input type="text"/>	%
<p>Q43 Za koji deo aktivnosti relevantnih za GHG emisije obima 3 u izveštajnoj godini ste izračunali emisije za obim 3?</p>	<input type="text"/>	%
<p>Q44 Da li podatke za GHG emisije obima 3 proveravaju eksterni revizori?</p>	<input type="text"/>	Padajući meni

- Uzmite u obzir jedinice u padajućem meniju gde morate da izaberete unapred određene opcije.
- U zavisnosti od Vaše glavne industrije, merna jedinica će biti prilagođena odgovarajućim aktivnostima Vašeg poslovanja.

D. ENERGIJA

Energija ima značajan uticaj na životnu sredinu. Ovo poglavlje se bavi Vašom potrošnjom energije i ciljevima smanjenja.

Q59 Ukupna potrošnja energije?
uključujući struju, goriva, toplotu, paru, hlađenje GJ

- Ako Vam je potrebna pomoć u konverziji iz kilovata u gigadžule, pogledajte list „**Konvertor**“ gde je data tabela konverzije.

Q60 Udeo obnovljive energije u ukupnoj potrošnji energije? %

Q61 Cilj smanjenja potrošnje energije? %

Q62 Bazna godina za vaš cilj smanjenja potrošnje energije, u formatu GGG? Godina

Q63 Ciljna godina za vaš cilj smanjenja potrošnje energije, u formatu GGG? Godina

Q64 Koji je cilj udela obnovljive energije u sveukupnoj proizvodnji energije, fokus na povećanje udela obnovljive energije u sveukupnoj proizvodnji energije? %

Q65 Ciljna godinja za cilj udela obnovljive energije, u formatu GGGG? Godina

- Poslednja dva pitanja u poglavlju „Energija“ su usmerena na određene industrijske grupe (delatnosti). Ako Vaša kompanija ne pripada jednoj od ovih industrija, nećete morati da odgovorite na njih, pa će polja za odgovor biti zaključana (tj. prikazana sivom bojom).

E. INTEZITET EMISIJA

Pitanja u ovom poglavlju imaju za cilj kvantifikaciju intenziteta Vaših emisija.

Q66 Fizički intezitet emisija od poslovanja?
označite najbitniji fizički intezitet emisija za Vašu delatnost

tCO₂e/t
tCO₂e/GJ
tCO₂e/MWh

- **Fizički intenzitet emisija** označava intenzitet emisija kompanije, izražen kao odnos između obima 1, 2 i 3 – ili kombinacija obima 1+2 ili 1+2+3 GHG emisija (u CO₂e) – i godišnje fizičke proizvodnje kompanije sa fokusom na delatnost glavne kompanije. Stoga, fizički intenzitet emisija meri obim proizvedenih emisija (GHG) u odnosu na neku fizičku jedinicu. Fizička jedinica zavisi od glavne delatnosti kompanije i njenog sektora.
- **Primer:** automobili (proizvodnja: tCO₂e/vozilo), transport (tCO₂e/pkm ili tCO₂e/tkm), cement (tCO₂e/tona cementnog materijala), gvožđe i čelik (tCO₂e/tona gvožđa ili čelika) itd.

Q67 Ekonomski intenzitet emisija od poslovanja? tCO₂e/vrednost dodata u €

- **Ekonomski intenzitet emisija** označava intenzitet emisija od poslovanja kompanije, izražen kao odnos između obima 1, 2 i 3 – ili kombinacija obima 1+2 ili 1+2+3 GHG emisija (u CO₂e) – i ekonomske jedinice. Molimo Vas da kao ekonomsku jedinicu koristite „dodatu vrednost u EUR“. Metrike ekonomskog intenziteta (npr. tone CO₂e/po jedinici dodatka na vrednost) su najpogodnije za upotrebu u sektorima čiji se proizvodi mnogo razlikuju i teško ih je direktno porediti (npr. maloprodaja, usluge ili hemijski sektori).

Q68 Naznačite koji obimi GHG emisija su pokriveni „intenzitetom emisija od poslovanja“ iz prethodnog pitanja?

- Obim 1
- Obim 1 + 2
- Obim 1 + 2 + 3

F. EU TAKSONOMIJA

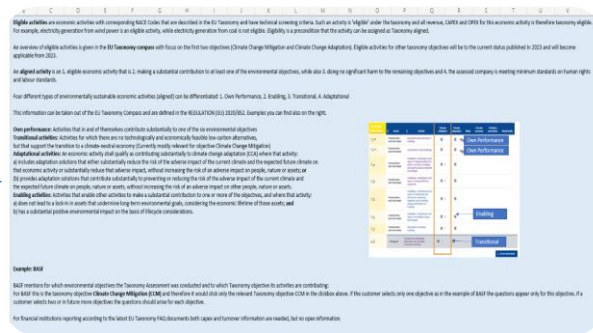
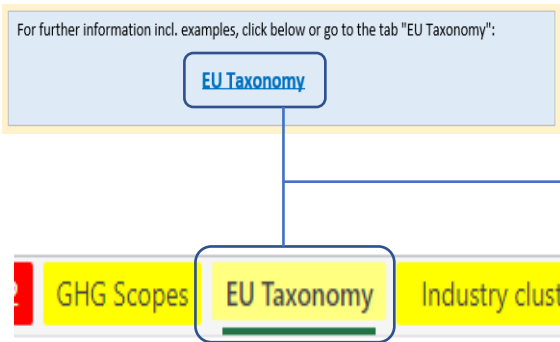
Ovo poglavlje se odnosi na Vaše ESG ciljeve u odnosu na EU taksonomiju.

Q69 Za koje ekološke ciljeve EU taksonomije ste procenili Vaše aktivnosti u pogledu njihove podobnosti ili usklađenosti sa istim?

Odabrali „Ublažavanje klimatskih promena“, „Prilagođavanje klimatskim promenama“ ili „Oba cilja“. Ako niste procenili iste, izaberite opciju „Nije primenljivo“.

- Ublažavanje klimatskih promena (CCM)
- Prilagođavanje klimatskim promenama (CCA)
- Oba cilja (CCM i CCA)
- Nije primenljivo

- Pitanje Q69 je posebno važno jer će izbor jedne od mogućih opcija iz padajuće liste odrediti polja na koja treba odgovoriti u nastavku.
- Ako Vam je potrebna dodatna pomoć u vezi sa ekološkim ciljem EU taksonomije koji se odnosi na Vas, konsultujte list „EU taksonomija“ tako što ćete kliknuti na link naveden u plavom polju ili se kretati kroz kartice na dnu Excel datoteke.

U zavisnosti od cilja EU taksonomije, od Vas će se tražiti da popunite prvi skup pitanja (Q68 – Q75) o ublažavanju klimatskih promena ili skup pitanja (Q76 – Q83) o prilagođavanju klimatskim promenama.

- **Pažnja:** ako ste izabrali „Oba cilja (CCM i CCA)” u Q67, morate da popunite obe grupe pitanja.

Ublažavanje klimatskih promena

Q70	Udeo aktivnosti <u>obuhvaćenih</u> EU taksonomijom u <u>ukupnom prihodu</u> ?	<input type="text"/>	%
Q71	Udeo aktivnosti <u>usklađenih</u> sa EU taksonomijom u <u>ukupnom prihodu</u> ?	<input type="text"/>	%
Q72	Udeo <u>pomoćnih</u> aktivnosti (enabling activities) unutar aktivnosti usklađenih sa EU taksonomijom u <u>ukupnom prihodu</u> ?	<input type="text"/>	%
Q73	Udeo <u>tranzicionih</u> aktivnosti unutar usklađenih aktivnosti u <u>ukupnom prihodu</u> ?	<input type="text"/>	%
Q74	Udeo aktivnosti <u>obuhvaćenih</u> EU taksonomijom u ukupnom <u>CAPEX-u</u> ?	<input type="text"/>	%
Q75	Udeo aktivnosti <u>usklađenih</u> sa EU taksonomijom u ukupnom <u>CAPEX-u</u> ?	<input type="text"/>	%
Q76	Udeo <u>pomoćnih</u> aktivnosti (enabling activities) unutar aktivnosti usklađenih sa EU taksonomijom u ukupnom <u>CAPEX-u</u> ?	<input type="text"/>	%
Q77	Udeo <u>tranzicionih</u> aktivnosti unutar usklađenih aktivnosti u ukupnom <u>CAPEX-u</u> ?	<input type="text"/>	%

Prilagodavanje klimatskim promenama

Q78	Udeo aktivnosti <u>obuhvaćenih</u> EU taksonomijom <u>u ukupnom prihodu</u> ?	<input type="text"/>	%
Q79	Udeo aktivnosti <u>usklađenih</u> sa EU taksonomijom <u>u ukupnom prihodu</u> ?	<input type="text"/>	%
Q80	Udeo <u>pomoćnih</u> aktivnosti (enabling activities) unutar aktivnosti usklađenih sa EU taksonomijom <u>u ukupnom prihodu</u> ?	<input type="text"/>	%
Q81	Udeo adaptacionih aktivnosti unutar usklađenih aktivnosti u ukupnom prihodu?	<input type="text"/>	%
Q82	Udeo aktivnosti <u>obuhvaćenih</u> EU taksonomijom u ukupnom <u>CAPEX-u</u> ?	<input type="text"/>	%
Q83	Udeo aktivnosti <u>usklađenih</u> sa EU taksonomijom u ukupnom <u>CAPEX-u</u> ?	<input type="text"/>	%
Q84	Udeo <u>pomoćnih</u> aktivnosti (enabling activities) unutar aktivnosti usklađenih sa EU taksonomijom u ukupnom <u>CAPEX-u</u> ?	<input type="text"/>	%
Q85	Udeo <u>adaptacionih</u> aktivnosti unutar usklađenih aktivnosti u ukupnom <u>CAPEX-u</u> ?	<input type="text"/>	%

G. CIRKULARNA EKONOMIJA

Cirkularna ekonomija se odnosi na principe zadržavanja proizvoda i materijala u upotrebi što je duže moguće. U ovom poglavlju se od Vas traži da dostavite eventualni učinak Vaše kompanije u ovoj kategoriji.

Q86	Udeo <u>obnovljivih</u> sirovina (input) u Vašim proizvodima?	<input type="text"/>	%
Q87	Udeo <u>recikliranih</u> sirovina (input) u Vašim proizvodima?	<input type="text"/>	%
Q88	Udeo Vaših proizvoda koji se mogu mehanički reciklirati ili industrijski kompostirati?	<input type="text"/>	%
Q89	Udeo obnovljive ili post-potrošačke obnovljive sirovine u ambalaži?	<input type="text"/>	%
Q90	Udeo otpada koji se sakuplja ili procesira radi <u>stvaranja energije</u> ?	<input type="text"/>	%
Q91	Udeo otpada sakupljenog otpada koji se reciklira radi <u>povrata materijala</u> (bez stvaranje energije)? <i>Odnosi se na ponovnu upotrebu proizvedenih dobara od kojih se može izvršiti povrat resursa kao što su čelik, bakar ili plastika.</i>	<input type="text"/>	%

- U zavisnosti od Vaše specifične glavne industrije, nećete morati da odgovorite na sva gore navedena pitanja. Ta polja će biti prikazana sivom bojom.

Q92	Ukupan godišnji otpad, recikliran, ponovno korišćen ili dobijen putem povrata (bez slanja na deponije)?	<input type="text"/>	tone
Q93	Godišnja količina otpada stvorena poslovanjem?	<input type="text"/>	tone
Q94	Ukupna količina opasnog otpada, stvorena poslovanjem (primenljivo na lokalne definicije opasnog otpada)?	<input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Q95	Udeo plastike koja se reciklira ili ponovno koristi? Naznačite udeo plastičnog otpada za koji organizujete sakupljanje unutar kompanije ili putem eksterne kompanije.	<input type="text"/>	%

H. POTROŠNJA VODE

Ovo poglavlje se odnosi na Vašu potrošnju vode i izloženost povezanom riziku.

Q96	Ukupna godišnja potrošnja vode? Naznačite količinu vode iz svih izvora, u kubnim metrima.	<input type="text"/>	m ³
Q97	Udeo vode sa površina sa manjkom zaliha vode? Procena putem priznate metode (kao što je WRI Aqueduct).	<input type="text"/>	%

I. FINANSIJSKI INSTRUMENTI VEZANI ZA ESG

Finansijski instrumenti vezani za ESG pomažu kompanijama da poboljšaju svoje profile održivosti. U ovom poglavlju se od Vas traži podatak o udelu Vaših instrumenata vezanih za ESG.

Q98	Udeo održivih finansijskih instrumenata u ukupnim finansijskim obavezama? Npr. Zelene/socijalne/održive obveznice ili krediti, kao i krediti ili obveznice vezani za ESG rejting ili KPI.	<input type="text"/>	%
-----	--	----------------------	---

Dodatni komentari?

Unesite ovde -->

- Ovde možete dodati bilo kakve informacije ili komentare za prethodno pitanje Q98, npr. koje vrste instrumenata održivog finansiranja trenutno imate.

2.3. POVRATNE INFORMACIJE

U ovom delu možete da navedete svoje iskustvo sa popunjavanjem ESG upitnika.

FB1 Koliko je bilo komplikovano prikupiti ESG podatke u Vašoj kompaniji/grupi?

- 1 – veoma lako
- 2 – dosta lako
- 3 – neutralno
- 4 – dosta teško
- 5 – veoma teško

- Različite vrednosti povezane sa skalom rejtinga: 1 označava veoma LAKO, a 5 veoma TEŠKO.

FB2 Koliko je bilo komplikovano ispuniti ovaj ESG upitnik?

- Obratite pažnju da je skala rejtinga ista kao i za prethodno pitanje FB1.

FB3 Ako Vam je ispunjavanje upitnika bilo komplikovano, molimo objasnite zašto?

- Stalo nam je do Vašeg mišljenja i razmotrićemo Vaše preporuke kako bismo dodatno poboljšali proces prikupljanja podataka.

3. DODATNA POMOĆ

Ako i dalje imate pitanja o ESG upitniku, slobodno nas kontaktirajte putem imejla na adresu rbrsgreen@raiffeisenbank.rs ili posetite veb-sajt: [ESG upitnik](#).